

Provtagningsanvisning Kortisol, funktionstest - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län
Provtagning	5 mL, Li-Heparin, gelrör, mintgrön propp Kan tas kapillärt Minsta provmängd 110 µL plasma Ange provtagningstid och funktionstest i remissen.
Förvaring/transport	Centrifugera provet inom 4 timmar från provtagning Centrifugerat prov hållbart 24 timmar i rumstemperatur 4 dagar i kyl 12 månader i frys Frys provet om längre förvaring Frysta prover skickas fryst
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	Inget referensintervall anges. <u>Tolkningsstöd</u> ACTH (Synacthen) test: Efter Synacthen-test ses vanligen P-Kortisol > 450 nmol/L. Dexamethasonhämningstest: P-Kortisol < 50 nmol/L efter dexamethasonhämning motsäger vanligen Cushings syndrom.
Svarstid	Dagligen helgfri måndag–fredag
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas
Patientinformation	Ej tillämpligt

Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Ej tillämpligt.
Medicinsk bakgrund/indikation	<p>Indikation: Funktionstest som hämning (Dexamethasontest) eller stimulering (ACTH-, Synacthentest) vid misstanke på hyperfunktion i binjurebarken eller binjurebarksinsufficiens.</p> <p>För medicinsk bakgrund se även analys P-Kortisol.</p> <p>Eftersom kortisolsekretionen är episodisk och referensintervallen är relativt vida är ofta ett enstaka värde inkonklusivt. Därför är ofta suppressions- eller stimuleringstest värdefullt när tvekan om diagnosen uppstår.</p> <p>Vid misstanke om Cushings syndrom görs dexametasontest. Kortisolkoncentration < 50 nmol/L efter dexametasonhämning motsäger vanligen Cushings syndrom.</p> <p>Vid misstanke om kortisolbrist görs stimuleringstest (ACTH-, Synacthen-test). Efter Synacthen-test ses vanligen P-Kortisol > 450 nmol/L.</p> <p>Påverkan vid graviditet, östrogenbehandling/p-piller, stress och vissa läkemedel ska beaktas vid tolkning.</p>

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2022-08-25	3	Lagt till rubriken Revideringar. Bytt upprättare.